

ข้อสอบวัดผลปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567  
รายสาระภาษาบาลี (บ 22204) ชั้น ม.2/3  
วันจันทร์ ที่ 24 เดือน มีนาคม พุทธศักราช 2568

โรงเรียนบาลีสหศึกษา มจร.วิทยาเขตเชียงใหม่  
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ  
เวลา 12.30 น. – 13.30 น. รวมเวลา 60 นาที

- คำชี้แจง** ข้อสอบมีทั้งหมด 2 ตอน (ตอนที่ 1 ตอบแบบปรนัย และ ตอนที่ 2 อัตนัยแบบเติมคำ)
1. แบบปรนัยเลือกตอบ จำนวน 20 ข้อ (20 คะแนน) / แบบอัตนัย มี 2 ข้อ (20 คะแนน)
  2. ไม่อนุญาตให้นำหนังสือ/สมุดบันทึกเข้าห้องสอบได้

**ตอนที่ 1 แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ**

**วิธีการตอบ** ระบาย 1 คำตอบที่เป็นคำตอบที่ถูกที่สุดในแต่ละข้อ

1. อาชยาต ในภาษาบาลีคืออะไร?
  1. ชื่อชนมชนิดหนึ่ง
  2. อักษร หรือ ตัวหนังสือ
  3. ศัพท์กล่าวกริยา คือ ความทำ
  4. เครื่องกำหนดนับนามนาม หรือ ตัวเลข
2. อาชยาต ในภาษาบาลี ประกอบด้วยกี่ประเภท
  1. 3 ประเภท
  2. 5 ประเภท
  3. 8 ประเภท
  4. 10 ประเภท
3. อาชยาต กล่าวอย่างเข้าใจง่าย ๆ คืออะไร?
  1. ตัวเลข
  2. ศัพท์นามนาม
  3. ศัพท์สัพพนาม
  4. ศัพท์กริยา
4. วิภัติ ทานจำแนกไว้เพื่อหมายรู้อะไร?
  1. กาล บท วจนะ บุรุษ
  2. กาล บท วจนะ ธาตุ
  3. บท วจนะ ธาตุ ปัจจัย
  4. ถูกทุกข้อ
5. วิภัตตินั้น จัดไว้เป็นกี่หมวด?
  1. 4 หมวด
  2. 8 หมวด
  3. 10 หมวด
  4. 12 หมวด
6. วิภัตติหมวดใด แปลว่า “จง เกิด ของจง”
  1. วัตตมานา
  2. ปัญจมี
  3. สัตตมี
  4. อัชชัตตนิ
7. วิภัตติหมวดใด แปลว่า “ควร พึง พึง”
  1. วัตตมานา
  2. ปัญจมี
  3. สัตตมี
  4. อัชชัตตนิ
8. วิภัตติหมวดใด ไม่ได้แปลว่า “แล้ว”
  1. ปโรกขา
  2. หียตตนิ
  3. อชชัตตนิ
  4. ภวิสสนติ
9. คำว่า “คจฺจติ” เป็นอาชยาตวิภัติใด?
  1. วัตตมานา
  2. ปัญจมี
  3. สัตตมี
  4. อัชชัตตนิ
10. คำว่า “คจฺจติ” แปลว่าอะไร?
  1. ย่อมไป
  2. จงไป
  3. พึงไป
  4. ไปแล้ว
11. ในอาชยาตนั้น แบ่งกาลที่เป็นประธานได้กี่กาล?
  1. 1 กาล
  2. 2 กาล
  3. 3 กาล
  4. 4 กาล
12. หากแบ่งให้ละเอียดออกอีก ข้อใดไม่ได้จัดอยู่ใน ปัจจุบันกาล
  1. ปัจจุบันแท้
  2. ปัจจุบันไม่แท้
  3. ปัจจุบันใกล้อนาคต
  4. ปัจจุบันใกล้อดีต
13. อนาคตกาลแบ่งออกอีกเป็นกี่อย่าง?
  1. 1 อย่าง
  2. 2 อย่าง
  3. 3 อย่าง
  4. 4 อย่าง

14. วजनในอาชยาตนั้น แบ่งเป็นกี่อย่าง?
1. 1 อย่าง                      2. 2 อย่าง                      3. 3 อย่าง                      4. 4 อย่าง
15. วิภัตตินั้น จัดบุรุษไว้กี่บุรุษ
1. 1 บุรุษ                      2. 2 บุรุษ                      3. 3 บุรุษ                      4. 4 บุรุษ
16. คำว่า "วเทติ" คือบุรุษอะไร?
1. ปฐมบุรุษ                      2. มัธยมบุรุษ                      3. อุตมบุรุษ                      4. ไม่มีข้อใดถูก
17. มัธยมบุรุษคือข้อใด?
1. โส เขา                      2. อมท ข้า                      3. ตุมท เจ้า                      4. อหิ กระผม
18. คำว่า "คจณ จงไป" ควรใช้บุรุษใดเป็นประธาน?
1. ปฐมบุรุษ                      2. มัธยมบุรุษ                      3. อุตมบุรุษ                      4. ไม่มีข้อใดถูก
19. คำว่า "คจณ จงไป" ควรใช้ศัพท์ใดเป็นประธาน?
1. อหิ                      2. มยิ                      3. ตวิ                      4. ตุมเห
20. คำว่า "ตวิ" แปลว่าอะไร?
1. อ. เจ้า                      2. อ. เจ้า ท.                      3. อ. ข้า                      4. อ. ข้า ท.
21. คำว่า "อาชยาต" ในภาษาบาลีหมายถึงอะไร?
1. นามศัพท์                      2. กริยาศัพท์                      3. คุณศัพท์                      4. สัพพนาม
22. ธาตุในกริยาศัพท์มีหน้าที่อะไร?
1. บอกเพศของคำนาม                      2. เป็นรากศัพท์ของกริยา  
3. ใช้เชื่อมคำในประโยค                      4. เป็นคำขยายคำนาม
23. คำว่า "คจณามิ" อยู่ในบุรุษที่เท่าใด?
1. ปฐมบุรุษ                      2. มัธยมบุรุษ                      3. อุตมบุรุษ                      4. ไม่มีข้อใดถูก
24. คำว่า "ปจณามิ" อยู่ในกาลใด?
1. อดีตกาล                      2. ปัจจุบันกาล                      3. อนาคตกาล                      4. ไม่มีข้อใดถูก
25. ข้อใดเป็นคำกริยาในภาษาบาลี?
1. สุโข                      2. ปจณามิ                      3. สาวตถิ                      4. ภิกขุ
26. ข้อใดเป็นกริยาที่อยู่ในรูปอนาคตกาล?
1. อาคจณามิ                      2. ภวิสสามิ                      3. คจณามิ                      4. ททามิ
27. คำว่า "ปกุขามิ" หมายถึงอะไร?
1. ฉันจะไป                      2. เขาจะนั่ง                      3. เธอจะเดิน                      4. ฉันจะกิน
28. คำว่า "อาคจณามิ" แปลว่าอะไร?
1. ฉันยอมไป                      2. ฉันยอมมา                      3. ฉันยอมกิน                      4. ฉันยอมเห็น
29. ปัจจัยในกริยาศัพท์มีหน้าที่อะไร?
1. ทำให้คำมีความหมายสมบูรณ์                      2. ใช้ขยายนาม  
3. เปลี่ยนรูปคำเป็นนาม                      4. บอกจำนวนของคำนาม

30. ข้อใดไม่ใช่ส่วนประกอบของอาชญาต?
- |         |           |         |           |
|---------|-----------|---------|-----------|
| 1. ธาตุ | 2. ปัจจัย | 3. วาณะ | 4. อุปสัค |
|---------|-----------|---------|-----------|
31. ข้อใดเป็นกริยาในรูปปฐมบุรุษ/เอกวาณะ?
- |           |          |         |          |
|-----------|----------|---------|----------|
| 1. ปจณามิ | 2. ปจณาม | 3. ปจณถ | 4. ปจณติ |
|-----------|----------|---------|----------|
32. คำว่า "ททาามิ" มีความหมายว่าอย่างไร?
- |              |                 |               |                 |
|--------------|-----------------|---------------|-----------------|
| 1. ฉัณยอมให้ | 2. เรื่อย่อมให้ | 3. เขาย่อมให้ | 4. พวกเรายอมให้ |
|--------------|-----------------|---------------|-----------------|
33. คำว่า "ชาทิสสาามิ" อยู่ในกาลใด?
- |                |            |             |                 |
|----------------|------------|-------------|-----------------|
| 1. ปัจจุบันกาล | 2. อดีตกาล | 3. อนาคตกาล | 4. กาลไม่แน่นอน |
|----------------|------------|-------------|-----------------|
34. คำว่า "ปสสาามิ" อยู่ในบุรุษที่เท่าใด?
- |             |               |               |                  |
|-------------|---------------|---------------|------------------|
| 1. ปฐมบุรุษ | 2. มัธยมบุรุษ | 3. อุตตมบุรุษ | 4. ไม่มีข้อใดถูก |
|-------------|---------------|---------------|------------------|
35. คำว่า "ภวิสสาามิ" อยู่ในกาลใด?
- |                |            |             |                     |
|----------------|------------|-------------|---------------------|
| 1. ปัจจุบันกาล | 2. อดีตกาล | 3. อนาคตกาล | 4. ไม่สามารถระบุได้ |
|----------------|------------|-------------|---------------------|
36. คำว่า "อิทาามิ" เป็นตัวบ่งบอกถึงกาลใด?
- |            |                |             |                    |
|------------|----------------|-------------|--------------------|
| 1. อดีตกาล | 2. ปัจจุบันกาล | 3. อนาคตกาล | 4. กาลที่ไม่แน่นอน |
|------------|----------------|-------------|--------------------|
37. คำว่า "สุณาามิ" เป็นกริยาในบุรุษใด?
- |             |               |               |                  |
|-------------|---------------|---------------|------------------|
| 1. ปฐมบุรุษ | 2. มัธยมบุรุษ | 3. อุตตมบุรุษ | 4. ไม่มีข้อใดถูก |
|-------------|---------------|---------------|------------------|
38. ข้อใดเป็นกริยาในรูปเอกวาณะ?
- |           |          |         |           |
|-----------|----------|---------|-----------|
| 1. คจณามิ | 2. คจณาม | 3. คจณถ | 4. คจณนติ |
|-----------|----------|---------|-----------|
39. คำว่า "ชาทาามิ" หมายถึงอะไร?
- |              |                 |               |                  |
|--------------|-----------------|---------------|------------------|
| 1. ฉัณยอมกิน | 2. เรื่อย่อมกิน | 3. เขาย่อมกิน | 4. พวกเขาย่อมกิน |
|--------------|-----------------|---------------|------------------|
40. ข้อใดเป็นกริยาในรูปปฐมบุรุษ/พหุวาณะ?
- |           |          |         |           |
|-----------|----------|---------|-----------|
| 1. คจณามิ | 2. คจณาม | 3. คจณถ | 4. คจณนติ |
|-----------|----------|---------|-----------|

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเลือกคำดังต่อไปนี้เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง  
2.1 เลือกเครื่องหมาย "ถูก" หรือ "ผิด" ตามความถูกต้องของประโยค

- 1..... คำว่า "ภริยาสามี" เป็นกริยาในปัจจุบันกาล
- 2..... คำว่า "คจณามิ" เป็นกริยาในปฐมบุรุษหรือบุรุษที่ 1
- 3..... คำว่า "ททามิ" แปลว่า "ฉันให้"
- 4..... คำว่า "อาสิ" เป็นกริยาในอนาคตกาล
- 5..... คำว่า "อาคจณิ" เป็นกริยาในอดีตกาล
- 6..... คำว่า "ขาทิสสามี" หมายถึง "ฉันกินแล้ว"
- 7..... คำว่า "ปจจถ" เป็นกริยาในปฐมบุรุษ
- 8..... คำว่า "อาคจณามิ" หมายถึง "ฉันกำลังมา"
- 9..... คำว่า "ภริยาสาม" เป็นกริยาในบุรุษที่ 3
- 10..... คำว่า "ปจจาม" อยู่ในรูปพหูพจน์

2.2 นำศัพท์ที่มีอยู่ในกล่องสี่เหลี่ยมข้างบนลงไปเติมช่องว่างด้านล่างให้ถูกต้อง

1. \_\_\_\_\_ คจจติ = อ. บุรุษ ย่อมไป
2. \_\_\_\_\_ เทเสติ = ย่อมแสดง ซึ่งธรรม
3. \_\_\_\_\_ อาคจณสิ = อ.เจ้า ย่อมมา
4. \_\_\_\_\_ กโรมิ = อ.ข้า จะกระทำ
5. ตวี \_\_\_\_\_ = อ.เจ้า จงกล่าว
6. \_\_\_\_\_ มิ ปพพาเชถ = ขอท่าน ท. จงยังข้าพเจ้าให้บวช
7. \_\_\_\_\_ ปาวิสิ = อ. พระเถระ เข้าไปแล้ว
8. มยิ ธมมึ \_\_\_\_\_ = อ. ข้าพเจ้า ท. จักฟัง ซึ่งธรรม
9. สามเณโร กมมึ \_\_\_\_\_ = อ.สามเณร ได้กระทำแล้ว ซึ่งกรรม
10. สพเพ \_\_\_\_\_ อเวรา โหนตุ = อ.สัตว์ ท. ทั้งปวง เป็นผู้หาไม่มีเวรมิได้ จงเป็น เถิด